

ПРОГРАМ ПОДСТИЦАЊА РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕТНИШТВА КРОЗ ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ЗА ПОЧЕТНИКЕ У ПОСЛОВАЊУ У 2020. ГОДИНИ

УПУТСТВО ЗА КОРИСНИКЕ О СПРОВОЂЕЊУ ПРОГРАМА (Извод из Програма са додатним информацијама)

Намена средстава:

Средства опредељена Програмом намењена су за финансијску подршку новооснованим предузетницима, микро и малим привредним друштвима, који су регистровани у Агенцији за привредне регистре најраније две године у односу на годину подношења захтева. За средства по Програму, могу да конкуришу и клијенти који су, претходно, били оснивачи и власници највише једног привредног субјекта, који је брисан из регистра, пре објављивања јавног позива или је још увек активан, али је клијент пренео своја оснивачка права на неко друго лице пре оглашавања јавног позива. Лице на које су пренета оснивачка права не може бити повезано лице са подносиоцем захтева.

Улагања која се могу финансирати у оквиру овог Програма обухватају:

-текуће одржавање пословног или производног простора до износа од 350.000,00 динара од укупних средстава за инвестирање, без обзира да ли је објекат у коме се спроводе активности текућег одржавања у закупу или у власништву подносиоца захтева. Извођач радова не може бити повезано лице са корисником кредита у смислу Закона о привредним друштвима и Закона о банкама. Извођач радова мора бити предузетник или привредно друштво;

-куповину опреме (нове или половне, не старије од пет година). Уколико је опрема половна, неопходно је доставити доказе о власништву односно начину стицања својине, доказе да је опрема плаћена у целости, картицу основних средстава власника опреме, процену вредности судског вештака (са листе судских вештака Фонда) и изјаву власника да је спреман да је отуђи. Уколико је продавац правно лице, овлашћено за промет/трговину дате половне опреме/возила и врши промет половне и ремонтване опреме, може се прихватити понуда без процене овлашћеног судског вештака. Додављач опреме не може бити физичко лице осим ако је предузетник, нити повезано лице са корисником кредита у смислу Закона о привредним друштвима и Закона о банкама;

-оперативне трошкове, који могу да учествују највише до 20% у структури укупног улагања;

Средства по овом Програму се не могу користити за:

1. примарну пољопривредну производњу; Примарна пољопривредна производња у смислу овог програма, обухвата гајење биљних култура и домаћих животиња и остале намене у непосредној вези са гајењем биљака и животиња, као и чување и

- складиштење, а не обухвата хладњаче, сушаре, опрему за паковање, сортирање, прераду и сл
2. трговинску делатност;
 3. организовање игара на срећу, лутрија и сличних делатности;
 4. производњу и продају оружја и војне опреме;
 5. промет нафте и нафтних деривата;
 6. производњу челика и синтетичких влакана и вађење угља;
 7. производњу и промет било ког производа или активности, које се према домаћим прописима или међународним конвенцијама и споразумима, сматрају забрањеним.
 8. грађевинарство изузев производње грађевинских производа и завршних занатских радова у грађевинарству;
 9. транспорт и саобраћај, осим доставних возила која служе за превоз сопствених производа и других транспортних средстава укључених у процес производње (искључујући лака теретна возила врста N1);
 10. финансијске услуге, услуге маркетинга, консултантске услуге, услуге истраживања тржишта, испитивања јавног мњења и услуге туристичких агенција;
 11. производњу дувана и дуванских производа;

Изузетно, привредни субјекти који обављају делатност припреме и послуживања хране и пића, могу користити средства по овом програму, за набавку опреме за обављање делатности, искључујући ситан инвентар, за набавку доставних возила за сопствене потребе (снабдевање и дистрибуција сопствених производа), за текуће одржавање и оперативне трошкове.

Бесповратна средства не могу се користити за рефундирање трошкова у оквиру активности које су биле започете или завршене пре потписивања уговора о додели бесповратних средстава у складу са овим Програмом.

Корисник средстава је у обавези да, поред кредита Фонду, врати и одобрена бесповратна средства, у случају да, до исплате кредита, а најкраће 3 године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом:

1. обрише из регистра предузетничку радњу односно покрене поступак ликвидације или стечаја привредног друштва,
2. отуђи предмет инвестиционог улагања или исти да у закуп
3. раскине радни однос оснивача привредног субјекта на неодређено време у том привредном субјекту и
4. изврши промену оснивача.

Уколико корисник, наведене радње изврши после наведеног рока од три године, а за време трајања кредита, неће бити у обавези да врати одобрена бесповратна средства али ће се његов кредит код Фонда прогласити доспелим у целости.

Додатне информације:

У случају набавке нове опреме, добављач опреме може бити само произвођач опреме или увозник/овлашћени дистрибутер те опреме.

Текуће (редовно) одржавање објекта јесте извођење радова који се предузимају ради спречавања оштећења која настају употребом објекта или ради отклањања тих

оштећења, а састоје се од прегледа, поправки и предузимања превентивних и заштитних мера, односно сви радови којима се обезбеђује одржавање објекта на задовољавајућем нивоу употребљивости, као што су кречење, фарбање, замена облога, замена санитарнија, радијатора, замена унутрашње и спољашње столарије и браварије, замена унутрашњих инсталација и опреме без повећања капацитета и други слични радови, ако се њима не мења спољни изглед зграде и ако немају утицај на заједничке делове зграде и њихово коришћење;

Оперативни трошкови који могу бити предмет финансирања обухватају: набавку сировина и материјала, залиха, као и остале производне трошкове, закуп производног и/или пословног простора, плаћање струје, воде и друге трошкове ове врсте које корисник не може да плати док не крене са пласманом својих производа/услуга.

Уколико привредни субјект, услед наметања услова од стране добављача и/или продавца, има обавезу претходне уплате аванса и/или депозита из сопствених средстава, уплата наведеног аванса и/или депозита је могућа у максималном износу до 10% вредности улагања према достављеној понуди, профактури, предуговору или уговору, с тим да она представља сопствено учешће подносиоца захтева и не може бити предмет рефундирања.

Промена оснивача подразумева како замену оснивача тако и додавање, поред постојећег оснивача, и новог оснивача. У периоду од три године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава привредни субјект не сме да изврши замену оснивача, али може да, поред постојећег оснивача, дода и новог оснивача, у којем случају се узимају менице новог оснивача, али се не раскида уговор;

Корисник средстава не може у року од три године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом за развој да заложи предмет инвестиционог улагања код повериоца који није Комисионар. Корисник средстава може заложити предмет инвестиционог улагања код Комисионара искључиво као средство обезбеђења обавеза по Програму.

Уколико је непокретност у закупу, неопходно је да закуп траје минимално 6 месеци након доспећа последњег ануитета, да је у Уговору о закупу дата сагласност за извођење радова на текућем одржавању у објекту и да су регулисани међусобни односи између уговорних страна;

За профактуре издате на износе у еврима, за обрачун динарске противвредности користи се средњи курс НБС на дан издавања профактуре

Финансијски оквир

Привредни субјекти који задовоље услове Програма могу остварити право на финансијску подршку у виду бесповратних средстава у износу до 30% вредности улагања, односно до 40% вредности улагања за привредне субјекте који припадају јединицама локалне самоуправе које су разврстане у четврту групу развијености у складу са чланом 12. Закона о регионалном развоју и актом Владе којим се утврђује јединствена листа развијености региона и јединица локалне самоуправе. Привредни субјекти који припадају четвртој групи развијености су привредни субјекти из изразито недовољно развијених јединица локалне самоуправе који на наведеној територији имају

седиште или на истој обављају пословање и имају регистрован огранак у периоду дужем од годину дана од дана подношења захтева.

Преостали износ инвестиционог улагања финансираће се из кредита Фонда за развој.

Укупно расположива бесповратна средства за реализацију овог Програма су 150.000.000,00 РСД,

Минимални и максимални износи бесповратних средстава и кредита који могу бити одобрени привредним друштвима и предузетницима по Програму износе:

Однос 30%-70%

Износ за правна лица и предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
Минимални	280.000,00 РСД	120.000,00 РСД	400.000,00 РСД
Максимални	4.200.000,00 РСД	1.800.000,00 РСД	6.000.000,00 РСД

Однос 40%-60%

Износ за правна лица и предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
минимални	240.000,00 РСД	160.000,00 РСД	400.000,00 РСД
максимални	3.600.000,00 РСД	2.400.000,00 РСД	6.000.000,00 РСД

Подносиоци захтева имају могућност да део вредности пројекта финансирају сопственим средствима. Такође, уколико је вредност одобрених средстава мања од вредности тражених средстава, подносилац захтева ће, уколико прихвати решење о додели бесповратних средстава и одлуку о додели кредитних средстава, износ до пуне разлике инвестиционог улагања финансирати из сопствених средстава.

Кредити Фонда за развој се одобравају под следећим условима:

рок отплате до 5 година у оквиру кога је грејс период до једне године. Рок отплате кредита не може бити краћи од три године од дана закључења уговора укључујући и грејс период. У случају отплате кредита у року који је краћи од три године привредни субјект је дужан да врати и бесповратна средства.

- примена валутне клаузуле
- каматна стопа 1% годишње уз гаранцију банке; 2% годишње уз остала средства обезбеђења
- **месечна/тримесечна** отплата кредита
- У грејс периоду интеркаларна камата се обрачунава месечно/тримесечно уназад и приписује главном дугу

Инструменти обезбеђења уредног враћања кредита:

- **Гаранција пословне банке, или**
- **Хипотека првог реда на непокретностима, и то:**
 1. Хипотека првог реда на непокретностима, за износ кредита до 1.000.000,00 РСД на захтев клијента, а преко 1.000.000,00 РСД обавезно, и/или
 2. хипотека на пољопривредном, шумском земљишту или грађевинском земљишту (укључујући и градско грађевинско земљиште) за износ кредита до

500.000,00 РСД, а део кредита изнад овог износа мора се обезбедити другим инструментима обезбеђења; и/или

- **Залога на покретним стварима** у власништву односно залога на постојећој / будућој опреми за износ кредита до 1.000.000,00 РСД, с тим да појединачна вредност опреме која се залаже не буде мања од 50.000,00 РСД, а део кредита изнад овог износа мора се обезбедити другим инструментима обезбеђења и/или
- **Уговорно јемство (или приступање дугу) привредног субјекта** за корисника кредита, са одговарајућим инструментима обезбеђења јемца, односно приступиоца дуга и/или
- **Уговорно јемство физичког лица** до максималног износа кредита од 500.000,00 динара, док се део кредита изнад тог износа мора обезбедити другим инструментима, и
- **Бланко сопствене менице корисника кредита, са клаузулом "без протеста" и меничним овлашћењем се обавезно достављају уз неко од наведених средстава обезбеђења .**

Јемство повезаног правног лица или предузетника са подносиоцем захтева, не може бити основно обезбеђење кредита.

Однос тржишне вредности наведених инструмената обезбеђења у односу на износ кредита увећан за припадајућу камату и друге трошкове, треба да буде 1,2:1.

Додатне информације:

Напомена за ручну залогу као обезбеђење: опрема која је наведена у профактури и програму не може се мењати након закључења уговора о кредиту. Изузетно у оправданим ситуацијама, у току обраде захтева, може се извршити измена и добављача и опреме који су наведени у профактури и пословном плану. Уколико се замена добављача врши након пуштања средстава иста се може прихватити само уколико је захтев поднет у року од 30 дана од дана пуштања средстава за предметну намену.

Фонд задржава право да тражи и додатно средство обезбеђења, уколико анализом захтева утврди да је то потребно.

Услови које морају да испуне подносиоци захтева :

Право да се пријаве на Јавни позив за доделу бесповратних средстава и право да поднесу захтев за кредит код Фонда, имају предузетници, микро и мала привредна друштва, који су регистровани у Агенцији за привредне регистре најраније две године у односу на годину подношења захтева, и задовољавају следеће услове:

1. Услов за доделу бесповратних средстава је да је захтев за кредитна средства претходно предложен за одобрење од стране Фонда
2. да су поднели попуњен захтев за кредит и захтев за доделу бесповратних средстава са потребном документацијом Фонду;
3. да су поднели оригинал профактуре/предговора/понуде по којој се извршава инвестиционо улагање, не старији од 30 дана од дана подношења захтева;

4. да су уписани у регистар АПР-а најраније две године у односу на годину подношења захтева да је оснивач привредног субјекта истовремено и запослен на неодређено време у том привредном субјекту, а уколико постоји више оснивача, потребно је да су сви физичка лица и да бар један од оснивача испуњава овај услов;
5. да над њима није покренут стечајни поступак или поступак ликвидације;
6. да су регулисали доспеле обавезе јавних прихода;
7. да подносилац захтева и повезана лица немају доспелих а неизмирених обавеза према Фонду и другим државним повериоцима;
8. да су у већинском приватном власништву и да нису у групи повезаних лица у смислу Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон и 5/15) и Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 91/10 и 14/15), у којој су неки од чланова велика правна лица у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, број 62/13), према финансијским извештајима за 2018. годину;
9. да оснивач/оснивачи и /или одговорно лице није директор/заступник, члан, оснивач или члан органа управљања другог привредног субјекта или заступник огранка другог привредног субјекта ;
10. да је оснивач, који има 60 и више година старости, приложио, поред средстава обезбеђења у складу са овим програмом, полису животног осигурања или обезбедио јемство физичког лица;
11. да у текућој фискалној години и у претходне две године (2018, 2019, 2020 години) заједно са повезаним лицима нису примили државну помоћ и de minimis помоћ чија би висина, заједно са траженим бесповратним средствима и делом државне помоћи садржане у кредиту Фонда, прекорачила износ од 23.000.000,00 динара и да нису примили средства по уредбама о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању у 2018. и 2019. години, као ни по Програму промоције предузетништва и samozapoшљавања из 2019. године;
12. да нису у тешкоћама. Привредни субјект који је основан пре мање од три године не сматра се привредним субјектом у тешкоћама, изузев ако је реч о малом или средњем привредном субјекту који испуњава услове за отварање стечајног поступка;
13. да претежна делатност привредног субјекта уписана у АПР одговара делатности која се финансира из овог програма;
14. да су статусне промене, промене оснивача и промене заступника привредног субјекта извршене пре оглашавања Јавног позива, изузев промене шифре делатности која може да се изврши и током трајања јавног позива;

Предност ће имати захтеви привредних субјеката чији су оснивачи прошли бесплатну обуку за започињање пословања по Програму Стандардизованог сета услуга, који се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција о чему прилажу потврду.

Реализација средстава:

Јавни позив је отворен док се средства из Програма не утроше, а најкасније до 31.12.2020. године.

Захтев за доделу бесповратних средстава се подноси истовремено са захтевом за кредит Фонду и то достављањем попуњеног обједињеног обрасца за пријаву, као и пратеће документације којом се доказује испуњеност услова.

Фонд ће примати искључиво захтеве привредних субјеката који задовољавају све услове Програма и који су предали неопходну конкурсну документацију.

Привредни субјекти могу поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава по овом програму код Фонда. Други захтев може бити поднет у периоду трајања јавног позива, тек након пријема обавештења да је привредном субјекту првобитан захтев одбијен.

Рок за обраду кредитног захтева привредног субјекта код Фонда је највише 20 дана, након чега привредни субјект треба да буде обавештен уколико је потребно допунити документацију у одређеном року.

Комисија за доделу бесповратних средстава врши прегледање, контролу исправности захтева и његову оцену и доноси решење о прихватању захтева и додели бесповратних средстава према редоследу пријема формално исправних захтева или одбијању захтева.

Ради потпунијег сагледавања квалитета предложене активности и веродостојности података, Комисија за доделу бесповратних средстава може да затражи додатну документацију, појашњења предлога и изврши накнадну верификацију поднете документације.

Уколико се, на заказаној претходној теренској контроли, не појави оснивач привредног субјекта, који је поднео захтев, захтев неће моћи да се позитивно реши.

Уколико се теренском контролом утврди да се на терену већ налази опрема која је предмет финансирања по овом програму, без обзира да ли је иста плаћена или не добављачу, захтев за доделу бесповратних средстава ће бити одбијен. Уколико се утврди да је захтев за доделу бесповратних средстава поднело лице које је у првом степену сродства (супруг, супруга, деца, сестра, брат и друго) са лицем које се већ бави истом или сродном делатношћу којом намерава да се бави и подносилац захтева, сматраће се да је то наставак спровођења постојеће породичне делатности и захтев за доделу бесповратних средстава неће бити одобрен.

У року од осам дана од дана доношења Одлуке Управног одбора о кредиту, Фонд о одлуци о кредиту и о решењу о додели бесповратне помоћи обавештава привредни субјекат, а у року до 60 дана од дана достављања одлуке и решење, закључује уговор о додели бесповратних средстава и уговор о кредиту са привредним субјектом.

Датумом закључења уговора о бесповратним средствима се сматра онај датум када је уговор потписан од стране овлашћеног лица Фонда. Привредни субјекти који нису потписали уговор о додели бесповратних средстава, у предвиђеном року сматраће се да су одустали од додељених средстава као и од кредита код Фонда. Уколико привредни субјект не потпише уговор о кредиту са Фондом, уговор о додели бесповратних средстава закључен са Фондом сматра се ништавим и обрнуто.

По закључењу уговора о додели бесповратних средстава и након успостављања свих инструмента обезбеђења по уговору о кредиту, Фонд ће, у року од 15 дана од дана успостављања инструмента обезбеђења, уплатити одобрена бесповратна средства директно на наменски рачун корисника, а на основу захтева корисника и валидне документације за пуштање средстава.

Кандидати чије је захтеве за бесповратна средства Комисија одбила имају право на жалбу у року од дванаест дана од дана пријема решења. Жалба се подноси министру привреде, непосредно или препорученом поштом, на адресу Министарство привреде, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд. О жалби одлучује министар привреде у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Корисник средстава дужан је да Министарству, Фонду, акредитованим регионалним развојним агенцијама (АРРА) и Комисији за контролу државне помоћи у сваком тренутку, од подношења захтева до истека четири године од закључења уговора, омогући теренску контролу и увид у документацију потребне ради потпунијег сагледавања захтева и контроле реализације инвестиционог пројекта.

Уколико се на заказаној теренској контроли за утврђивање наменског коришћења одобрених и додељених средстава не појави оснивач, уговор ће бити раскинут.

Додатне информације:

Одобрена средства се могу користити само за нова улагања.

Опрема која је наведена у профактури и пословном плану, као и добављач не може се мењати након подношења захтева. У оправданим ситуацијама, у току обраде захтева, може се извршити измена и добављача и опреме. Након доношења решења Комисије и одлуке Управног одбора Фонда, у посебно оправданим случајевима на образложен захтев клијента, може се одобрити промена добављача али не и функционалне намене опреме која је предмет финансирања. Уколико је цена опреме из достављене профактуре већа од износа одобреног кредита и бесповратних средстава, корисник је у обавези да пре пуштања средстава достави доказ да је на рачун испоручиоца опреме уплатио износ разлике у цени. Уколико се замена добављача врши након пуштања средстава иста се може прихватити само уколико је захтев поднет у року од 30 дана од дана пуштања средстава за предметну намену.

Уколико подносилац захтева изврши замену пословног простора, након подношења документације, а пре доношења одлуке, о којој Фонд није претходно обавештен и није достављен нов уговор о закупу, или ту замену изврши након теренске контроле, захтев за доделу бесповратних средстава и средстава кредита ће бити одбијен.

Привредном субјекту, кориснику средстава се, по закључењу уговора о додели бесповратних средстава и након успостављања свих инструмента обезбеђења по уговору о кредиту, прво уплаћују средства за набавку опреме и/или текуће одржавање, а након тога за оперативне трошкове.

Одобрена кредитна средства за текуће одржавање пословног или производног простора, као и набавку опреме могу се уплатити на основу Уговора о асигнацији, директно на рачун извођача радова / испоручиоца опреме, или на рачун подносиоца захтева. Бесповратна средства се уплаћују на наменски рачун корисника.

Корисник је дужан, у циљу правдања наменског коришћења одобрених средстава, да достави валидну документацију АРРА и Фонду за развој, којом доказује да је реализовао своју инвестицију (рачуне, рачуне-отпремице, изводе са стања текућег рачуна), као и да омогући увид истим у опрему коју је набавио средствима Програма и/или производни и/или пословни објекат у коме је извршио радове текућег одржавања, средствима Програма.

Такође, корисник је дужан да, у наредне три године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава, а у складу са одредбама Уредбе, доставља АРРА и Фонду за развој, на годишњем нивоу, картице основни средстава на којима се може евидентирати опрема на стању, која је набављена средствима Програма, као и да им омогући, на њихов захтев, теренску контролу.

У случају да се утврди ненаменско трошење средстава, непоштовање уговорних обавеза или евентуалне злоупотребе, Фонд за развој проглашава обавезе по исплаћеним средствима (кредитним и бесповратним) доспелим и обавештава корисника да у року од осам дана од пријема обавештења има могућност да врати пласирана средства како средства кредита тако и бесповратна средства. У случају када корисник кредита не

наведе која средства враћа (не наведе позив на број) првенствено се намирују бесповратна средства.

У случају да корисник не врати пласирана бесповратна средства, односно средства кредита у датом року, на основу проглашења обавеза доспелим, покреће се поступак принудне наплате при чему затезна камата почиње да се обрачунава од датума проглашења доспелим обавеза по исплаћеним средствима Средства кредита наплаћају се из одређених средстава обезбеђења која су дата у складу са уговором о кредиту, а бесповратна средства се наплаћују из одређених средстава обезбеђења која су дата у складу са уговором о бесповратним средствима.

У случају да се утврди да Корисник средстава мањи део односно до 20% одобрених средстава није искористио и/или их је искористио ненаменски, Фонд за развој шаље обавештење Кориснику средстава да, у року од десет дана од датума обавештења, достави документацију за правдање средстава, уколико су средстава утрошена у току грејс периода односно у року од 12 месеци од дана закључења уговора или да врати Фонду за развој сва неискоришћена и/или сва ненаменски искоришћена средства, и то сразмерно бесповратна и кредитна средстава. Уколико то не учини, кредит се проглашава доспелим и Корисник средстава има обавезу враћања целокупног износа бесповратних средстава, увећана за законску затезну камату од датума проглашења обавеза доспелим.

Уколико корисник изврши превремену отплату кредита након рока од три године онда он нема обавезу повраћаја бесповратних средстава.

Напомена: Документација потребна за пуштање средстава у течај је наведена у посебном документу на сајту Фонда и Министарства.

Пријем захтева ће се вршити све док се не потроше средства за ову намену, а најкасније до 31.12.2020. године. Пријем захтева се врши на адресама Фонда у Нишу, Булевар Немањића 14а и у Београду, Кнез Михаилова 14, било предајом на писарници било слањем препорученом поштом.